

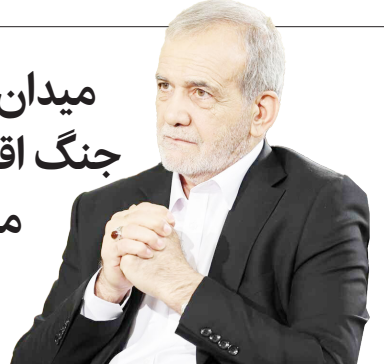
نقش ایران در تضمین امنیت انرژی منطقه با مسیر پایدار انتقال گاز

ایران با ذخایر عظیم گاز و موقعیت ترانزیتی ممتاز، می‌تواند با توسعه زیرساخت، سوآپ انرژی و تنوع‌بخشی به مسیرها، به ستون امنیت انرژی منطقه بدل شود.

امنیت انرژی در جهان امروز دیگر فقط به معنای دسترسی به منابع نفت و گاز نیست، بلکه به توانایی کشورها در حفظ جریان پایدار، مطمئن و مقرون‌به‌صرفه انرژی نیز وابسته است. در این چارچوب، کشورهایی که همزمان از منابع غنی، زیرساخت مناسب و موقعیت جغرافیایی راهبردی برخوردارند، نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل‌دهی به نظم انرژی منطقه‌ای دارند. ایران یکی از مهم‌ترین این کشورهاست؛ کشوری که هم از بزرگ‌ترین دارندگان ذخایر گاز طبیعی جهان به شمار می‌رود و هم در نقطه اتصال چند حوزه مهم تولید و مصرف انرژی قرار گرفته است. جایگاه جغرافیایی ایران، آن را به حلقه‌ای مهم میان خلیج فارس، آسیای مرکزی، قفقاز، شبه‌قاره هند و بازارهای غرب آسیا تبدیل کرده است. این موقعیت به ایران امکان می‌دهد که نه تنها به‌عنوان تولیدکننده، بلکه به‌عنوان مسیر انتقال و بازیگر تنظیم‌کننده جریان گاز در منطقه ایفای نقش کند. اهمیت این نقش زمانی بیشتر روشن می‌شود که بدانیم امنیت انرژی منطقه‌ای، بیش از هر زمان دیگر، به تنوع مسیرها، کاهش وابستگی به گذرگاه‌های محدود و شکل‌گیری شبکه‌های چندمسیره نیاز دارد.

صفحه ۴

میدان اصلی تقابل امروز، جنگ اقتصادی و تاب‌آوری معیشتی کشور است

صفحه ۴

عکس: شمس‌الدین محمد کوروس

قلم اقتصاد روند احتمالی رشد بازار سرمایه را در هفته جاری بررسی کرد

صعود بازار سهام؛ آغاز رونق یا تعویق ریزش؟

صفحه ۳

تدبیر قضایی در سنگر تولید انرژی شمالغرب کشور

اخیر به‌واسطه ظرفیت‌های لجستیکی و تجاری، به یک کریدور اقتصادی مهم برای شمال غرب کشور تبدیل شده است. پایبندی برق در چنین مناطقی، مستقیم بر عملکرد انبارها، سردخانه‌ها، خطوط تولید صنایع کوچک و متوسط، خدمات گمرکی و نیز چرخه کسب‌وکارهای وابسته اثر می‌گذارد. در نتیجه، حمایت حقوقی و مدیریتی از تدویم تولید، عملاً به رشد اقتصادی تبدیل می‌شود، نه صرفاً یک اقدام اداری.

سوم، چون استمرار تولید، یک پیام روشن به بازار است: سرمایه‌گذار و نیروی کار وقتی امید داشته باشند که مجموعه تولید، در برنگاه‌ها تنها نمی‌ماند، تصمیم‌های اقتصادی جسورانه‌تری می‌گیرند و برای نگهداری سرمایه و توسعه سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی می‌کنند. در فضای پرتنش تحریمی، این امید اقتصادی، خود یک عامل تولید محسوب می‌شود.

اما شاید مهم‌ترین بعد این ماجرا، پیوند میان مدیریت قضایی و تاب‌آوری امنیت انرژی است. امنیت انرژی در کشورهایی مثل ایران که شبکه برق و تولید آن در مسیر تأمین

کندی تولید در یک مجموعه تولید برق، هزینه‌های چندلایه برای شبکه، صنایع، خانوارها و زیرساخت‌های اقتصادی منطقه به همراه دارد.

چرا این اقدام تا این حد مهم است؟

نخست، چون در شرایط بحران‌های جنگ اقتصادی آقای دکتر عتباتی، در نگاه مسلولانه به موضوعات راهبردی منطقه به‌ویژه در بازدهی‌ها و پیگیری‌های مرتبط با منطقه آزاد تجاری ماکو به‌عنوان نمونه‌ای از مدیریت جسورانه و شجاعانه قابل تحلیل است اقدامی که نه تنها به حل مسئله می‌انجامد بلکه پیام ثبات و امید به سرمایه‌گذار، کارآفرین و مجموعه‌های تولیدی می‌دهد.

همزمان در سطح عملیاتی نیروگاه گلبرق ماکو با اتکال به خداوند و با حمایت‌های مؤثر مدیریت قضایی استان موفق شده است عملیات اورهال سنگین واحد شماره ۲ را به پایان رسانده و واحد همزمان با فرا رسیدن عید سعید قربان، مجدداً با شبکه سراسری سنکرون و وارد مدار تولید کند.

این رخداد در ظاهر یک موفقیت فنی در حقیقت یک پیروزی راهبردی در اقتصاد انرژی است زیرا هر روز توقف یا

حالت نظارت صرف عبور کرده و به حمایت مؤثر برای تدویم تولید و خدمت‌رسانی تبدیل شده است. در همین چارچوب اقدام اخیر رئیس کل دادگستری استان آذربایجان غربی، جناب آقای دکتر عتباتی، در نگاه مسلولانه به موضوعات راهبردی منطقه به‌ویژه در بازدهی‌ها و پیگیری‌های مرتبط با منطقه آزاد تجاری ماکو به‌عنوان نمونه‌ای از مدیریت جسورانه و شجاعانه قابل تحلیل است اقدامی که نه تنها به حل مسئله می‌انجامد بلکه پیام ثبات و امید به سرمایه‌گذار، کارآفرین و مجموعه‌های تولیدی می‌دهد.

همزمان در سطح عملیاتی نیروگاه گلبرق ماکو با اتکال به خداوند و با حمایت‌های مؤثر مدیریت قضایی استان موفق شده است عملیات اورهال سنگین واحد شماره ۲ را به پایان رسانده و واحد همزمان با فرا رسیدن عید سعید قربان، مجدداً با شبکه سراسری سنکرون و وارد مدار تولید کند.

این رخداد در ظاهر یک موفقیت فنی در حقیقت یک پیروزی راهبردی در اقتصاد انرژی است زیرا هر روز توقف یا

شاهرخ احمدزاده

در شرایطی که بحران‌های امنیتی و اقتصادی، بیش از پیش زیرساخت‌های حیاتی کشور را در کانون توجه قرار داده است، تأمین پایدار انرژی فقط یک موضوع صنعتی یا اقتصادی نیست بلکه یک مسئله حاکمیتی و امنیتی است. نیروگاه‌های منطقه آزاد تجاری ماکو و شبکه انتقال برق آن، به‌عنوان شریان‌های حیاتی پنج شهر شمالی آذربایجان غربی، در زمان‌های عادی نیز نقش مهمی در تاب‌آوری منطقه دارند و در دوران تشدید فشارهای خارجی از جنگ شناختی تا جنگ اقتصادی و اقدامات تحریمی اهمیت آن دوچندان می‌شود.

در چنین برنگاه‌هایی، آنچه اقتصاد انرژی را از فشارهای مقطعی عبور می‌دهد، صرفاً ظرفیت فنی نیست بلکه فضای حقوقی و مدیریتی امن و قابل اتکا تعیین‌کننده است. گزارش‌های میدانی و نیز بازتاب‌های رسانه‌ای مرتبط با اقدامات مدیریت قضایی استان و پیگیری‌های صورت‌گرفته در مسیر رفع موانع، نشان می‌دهد که نقش دستگاه قضایی در استان، از

سرمقاله

تدبیر قضایی در سنگر تولید انرژی شمالغرب کشور

شاهرخ احمدزاده

همین صفحه

آژانس بین‌المللی انرژی:

رکورد ۱۰ ساله سرمایه‌گذاری گازی در ۲۰۲۶ شکسته می‌شود

صفحه ۴

ماfi: کمک‌های هدفمند با چارچوب مشخص برای رفع مشکلات معیشت مردم طراحی شود

صفحه ۲

تغییر قطب‌نما از سمت عرضه به سمت تقاضای جهان

صفحه ۴

زنگ خطر برای مناطق آزاد؛ مدیریت غیرتخصصی بلای جان توسعه سرمایه‌گذاری

صفحه ۲

معدن‌کاری هوشمند زیرسایه سودآوری ناپایدار

صفحه ۲

تداوم

تولید برق در نیروگاه ماکو، در شرایط حساس کنونی، یک دستاورد صرفاً فنی نیست یک دستاورد راهبردی است که نشان می‌دهد مدیریت مسلولانه و پیگیری مؤثر در دستگاه قضایی می‌تواند موانع را کاهش دهد زمان را به نفع تولید مدیریت کند و امنیت اقتصادی منطقه را تقویت نماید. در این مسیر نقش جناب آقای دکتر عتباتی به‌عنوان مدیری جسور و شجاع به‌خاطر هم‌افزایی با بخش‌های تولیدی و پیگیری جدی در حوزه‌های مرتبط با منطقه آزاد ماکو، قابل تقدیر و شایسته انعکاس است. امروز وقتی واحدهای نیروگاه در مدار تولید قرار دارند و برق پایدار برای پنج شهر شمالی آذربایجان غربی و منطقه آزاد ماکو تأمین می‌شود، در واقع یک پیام عملی ارسال شده است: بحران‌ها هرچه گسترده‌تر شوند، اقتصاد انرژی با اتکا به تولید، حمایت حقوقی و مدیریت میدانی می‌تواند همچنان مقاومت کند؛ و این مقاومت، همان چیزی است که دشمن از آن وحشت دارد.

نیازهای ملی قرار دارد از جنس امنیت پایدار است. وقتی بازدهی‌های میدانی و پیگیری‌های قضایی برای رفع موانع در منطقه آزاد ماکو به‌ویژه در دوران تشدید فشارهای خارجی به نتیجه می‌رسد، یعنی دستگاه قضایی در عمل نشان داده است که می‌تواند در کنار رویکردهای حاکمیتی، به اقتصاد ملی هم شتاب بدهد.

در عین حال، باید تأکید کرد که چنین حمایتی فقط به معنای تضمین یک تصمیم نیست بلکه ایجاد مسیر روشن برای بهره‌برداری است. اگرچه رسانه‌ها و منابع خبری گوناگون در سال‌های اخیر به نقش فعال قوه قضائیه در پشتیبانی از تولید و رفع موانع اشاره کرده‌اند اما اهمیت این تجربه در آذربایجان غربی، آن است که موضوع از سطح گزارش‌های کلی فراتر رفته و به نتیجه ملموس در قالب پایان اورهال و بازگشت واحد به مدار تولید منجر شده است. این پیوند میان سیاست و میدان، دقیقاً همان چیزی است که اقتصاد انرژی در زمان جنگ اقتصادی به آن نیاز دارد.

حمایت از دانش‌بنیان‌ها در صدر برنامه‌های بانک صادرات ایران

در جریان بازدید قربان اسکندری، سرپرست بانک صادرات ایران از شرکت دانش‌بنیان ایران‌دلکو، بر ضرورت سرمایه‌گذاری بلندمدت و هدفمند در پروژه‌های زیست‌محیطی و فناوری‌های سبز با هدف ارتقای کیفیت زندگی شهروندان و توسعه پایدار تأکید شد. به گزارش قلم اقتصاد به نقل از روابطعمومی بانک صادرات ایران، اسکندری با اشاره به نقش کلیدی نهادهای مالی در حفاظت از محیط‌زیست و توسعه انرژی پاک، اظهار داشت: سرمایه‌گذاری در صنایع مرتبط با کاهش آلاینده‌ها، نه تنها استانداردهای زندگی و سطح رفاه عمومی را ارتقا می‌بخشد، بلکه با توجه به زنجیره وابستگی صنایع، زمینه‌ساز ایجاد اشتغال پایدار، رونق تولید داخلی و تقویت حضور در بازارهای صادراتی خواهد شد.

وی با تأکید بر ترسیم افق بلندمدت همکاری‌های دوجانبه، اعلام کرد که بانک صادرات ایران آمادگی دارد در چارچوب تفاهم‌نامه‌های راهبردی، نسبت به سرمایه‌گذاری در طرح‌های سودآور و کارآمد، ارائه تسهیلات ارزی و ریالی، صدور ضمانت‌نامه‌ها و عرضه بسته‌های جامع مالی و بانکی اقدام کند.

شرکت دانش‌بنیان ایران‌دلکو مستقر در شهرک صنعتی شمس‌آباد، با ظرفیت تولید سالانه ۱۲ میلیون قطعه در حوزه کاتالیست خودرو و موتورسیکلت، بیش از ۷۰ درصد نیاز داخلی کشور را تأمین می‌کند و برنامه‌ریزی جدی برای ورود به بازارهای صادراتی را در دستور کار دارد. محمد مولوی‌زاده، مدیرعامل این شرکت، بانک صادرات ایران را «حامی واقعی صنعت» خواند و تداوم این همکاری‌ها را عامل مهمی در رونق تولید ملی و تقویت اقتصاد دانش‌بنیان دانست. در این بازدید که با هدف تقویت حمایت از واحدهای تولیدی قنار و صنایع انرژی‌گذار انجام شد، محمد وطن‌پور عضو هیئت‌مدیره، سیدکاظم مرتضوی اسکویی معاون شعب، مهدی رزمی معاون اعتبارات و محمد کیایی مدیر امور شعب استان تهران و البرز نیز حضور داشتند و بر گسترش همکاری‌های راهبردی و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان تأکید کردند.

پست‌بانک ایران و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند

با هدف توسعه همکاری‌های تخصصی، ارتقای خدمات حقوقی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های کارشناسی کشور، تفاهم‌نامه همکاری مشترک میان پست‌بانک ایران و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه با حضور حمید بنیادین مدیرعامل پست‌بانک ایران و حسن عبدلیان پور رییس این مرکز به امضا رسید.

به گزارش قلم اقتصاد به نقل از اداره کل روابط عمومی پست‌بانک ایران، بنیانان در این مراسم با اشاره به نقش دوگانه پست‌بانک ایران در توسعه اقتصاد خرد روستایی و تأمین مالی زنجیره شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه ICT، اظهار کرد: گستردگی شبکه شعب بانک در سراسر کشور و ارتباط مستقیم با مشتریان حقیقی و حقوقی، نیاز به یک مرجع تخصصی و قابل اتکا در حوزه مدیریت ریسک‌های حقوقی، دریافت وثایق معتبر و تسریع در فرآیندهای قضایی را بیش از پیش ضروری کرده است.وی با تأکید بر اجرای مواد ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید و تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار افزود: همکاری با مرکز وکلا و کارشناسان رسمی قوه قضائیه می‌تواند به افزایش چابکی عملیاتی بانک منجر شود و این تفاهم‌نامه بستری برای تسریع، شفاف‌سازی و انسجام در فرآیندهای حقوقی و اجرایی فراهم می‌کند.

قلم اقتصاد روند احتمالی رشد بازار سرمایه را در هفته جاری بررسی کرد صعود بازار سهام؛ آغاز رونق یا تعویق ریزش؟

زهرا کوثرغلامی

«چرا بازار سرمایه با بازگشایی، برخلاف پیش‌بینی‌ها یکپارچه سبز شد و نقدینگی از بازارهای موازی همچون طلا، ارز و صندوق‌های درآمد ثابت به این بازار هجوم آورد؟ قلم اقتصاد برای پاسخ به این پرسش کلیدی، نظر کارشناسان را جویا شده است.

به اعتقاد تحلیلگران، هسته اصلی این تحول، «ارزنگی قیمت‌ها» است؛ پس از دوره‌ای رکود، بسیاری از سهام در سطوحی قرار گرفتند که نسبت به سایر دارایی‌ها جذابیت خرید بالایی داشتند. از سوی دیگر، اشباع بازارهای موازی و کاهش انتظارات تورمی در بخش طلا و ارز، موجب شد سرمایه‌گذاران با هدف کسب بازدهی پایدارتر، نقدینگی خود را به سمت سهام سوق دهند.

خروج سنگین پول از صندوق‌های درآمد ثابت و همزمان ورود نقدینگی حقیقی به بازار، نشان‌دهنده تغییر جهت معنادار رفتار معامله‌گران است. تقویت شاخص هم‌وزن و اقبال به نمادهای مختلف، گواهی بر بازگشت اعتماد و بهبود عمق بازار است. در نهایت، ترکیب جذابیت بنیادی سهام و هدایت نقدینگی، بورس را به مقصد اصلی سرمایه‌ها تبدیل کرده است.»

بورس روی ریل حمایت

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه، در گفت‌وگو با قلم اقتصاد درباره ثبات نسبی بازار در هفته بازگشایی اظهار داشت: این آرامش نسبی تا حد زیادی مرهون تدابیر حمایتی سازمان بورس،

بانک مرکزی و نظام بانکی بود. در این بازه زمانی، بانک‌ها با دو راهبرد محوری از بازار سرمایه پشتیبانی کردند؛ نخست، تزریق نقدینگی سنگین از طریق خرید واحدهای صندوق تثبیت بازار که منجر به جمع‌آوری سریع صف‌های فروش در آغاز به کار مجدد بازار شد. علاوه بر این، تخصیص اعتبار ۲۰۰ میلیون تومانی به سهامداران حقیقی جهت خرید سهام، نقشی کلیدی در تقویت تقاضا و بهبود نقدشوندگی ایفا کرد.

آقابزرگی معتقد است این مداخلات هدفمند مانع از آن شد که هیجانات ناشی از توقف طولانی‌مدت معاملات بر روند کلی شاخص غلبه کند. بنابراین، هماهنگی میان ارکان اقتصادی و تزریق به موقع اعتبار، توانست ترمز رفتارهای توده‌وار را بکشد. در نهایت، مجموعه این

سیاست‌های حمایتی در هفته بازگشایی، بستر لازم برای تغییر آرایش نقدینگی و بازگشت اعتماد معامله‌گران به تالار شیشه‌ای را فراهم آورد.

نقش اقتصاددولتی

این کارشناس بازار سرمایه، درباره روند احتمالی بورس در هفته پیش‌رو اظهار کرد: اغلب کارشناسان بازار، حتی آن دسته که نگاه خوش‌بینانه‌تری به معاملات داشتند، انتظار نداشتند بازار در شرایط بازگشایی با چنین وضعیتی همراه شود؛ به‌گونه‌ای که حدود ۶۵ درصد نمادها در محدوده مثبت بسته شوند و نه‌تنها خروج پول سنگینی رخ ندهد، بلکه ورود نزدیک به ۲ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان پول حقیقی نیز به ثبت برسد.

وی افزود: واقعیت آن است که ساختار اقتصاد ایران همچنان دولتی است و در چنین ساختاری، حمایت از بازار سهام از اهمیت بیشتری برخوردار می‌شود، زیرا بخش قابل

توجهی از سهام شرکت‌ها به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم در اختیار دولت و نهادهای وابسته قرار دارد. بنابراین، طبیعی است که در مقاطع حساس، اراده بیشتری برای پشتیبانی از بازار سرمایه شکل بگیرد و از افت شدید شاخص‌ها جلوگیری‌شود.

انرژی‌حقوقی‌ها

آقابزرگی با اشاره به نقش بازیگران حقوقی تصریح کرد: دسته دیگری از بازیگران انرژی‌دار، حقوقی‌ها و شرکت‌های فعال در بازار هستند که رفتار آنها می‌تواند جهت معاملات را تغییر دهد. هنگامی که نگاه این بازیگران به بازار مثبت باشد، تحرک آنها نیز در سمت حمایت و تقویت تقاضا دیده می‌شود. علاوه بر این، در مقطع بازگشایی، حمایت‌هایی که از این مجموعه‌ها صورت گرفت، انرژی‌بخش بود. بازار می‌تواند حتی انرژی‌بخش‌تری نیز از ریزش سنگین فاصله بگیرد و در وضعیت متعادل‌تری قرار گیرد.

➤ **اگر اراده حمایتی**

در سطح

سیاست‌گذار و

نهادهای انرژی‌دار

ادامه پیدا کند،

بازار می‌تواند حتی

در فضای پرتنش

نیز از ریزش

سنگین فاصله

بگیرد و مسیر

متعادل‌تری را

دنبال کند

احتمال نوسان

این کارشناس بازار سرمایه ادامه

داد: با وجود این، نمی‌توان احتمال

افزایش نوسان در روزهای آینده را نادیده

گرفت؛ چراکه در صورت تمایل حقوقی‌ها

به فروش و همزمان باز شدن کامل

ظرفیت عرضه در بازار، امکان اصلاح و

افت نسبی دور از انتظار نخواهد بود.

به گفته وی، اگر از شدت این

حمایت‌ها کاسته شود، نگرانی‌ها درباره

افزایش فشار فروش نیز بیشتر خواهد

شد.وی در پایان تأکید کرد: آنچه در هفته

پیش‌رو اهمیت دارد، تداوم یا کاهش

سطح حمایت‌هاست. در نهایت، اگر اراده

حمایتی در سطح سیاست‌گذار و نهادهای

انرژی‌دار ادامه پیدا کند، بازار می‌تواند حتی

در فضای پرتنش نیز از ریزش سنگین

فاصله بگیرد و مسیر متعادل‌تری را دنبال

کند.

قلم اقتصاد

بانک، بیمه و بورس

شنبه ۹ خرداد ۱۴۰۵. سال نهم. شماره ۷۹۳

۳

بانک

وزیر راه و شهرسازی:

پرداخت سه روزه وام ودیعه جنگ رمضان توسط بانک مسکن اتفاق بزرگی بود

وزیر راه و شهرسازی در همایش مدیران ارشد بانک مسکن، با قدرانی ویژه از عملکرد جهادی این بانک در حمایت از آسیب‌دیدگان جنگ رمضان، پرداخت وام ودیعه جنگ رمضان در کمتر از سه روز را در نظام بانکی، اتفاقی بزرگ دانست. به گزارش قلم اقتصاد به نقل از پایگاه خبری بانک مسکن - هینبا ، «دکتر فرزانه صادق» وزیر راه و شهرسازی، در همایش مدیران ارشد بانک مسکن با تمجید از سرعت عمل این بانک در حمایت از آسیب‌دیدگان جنگ رمضان اظهار کرد: پرداخت وام ودیعه مسکن در کمتر از سه روز، آن هم با وجود تمامی پیروکاری‌های اداری و محدودیت‌های موجود و در سیستم بانکی کشور بی‌سابقه بود.وی افزود: همت بزرگی که مدیرعامل و همکاران بانک مسکن در پیشبرد این مهم به خرج دادند، حاکی از آن بود که تلاش گسترده‌ای برای عملیاتی شدن پرداخت سریع این وام به آسیب‌دیدگان صورت گرفت تا بخش کوچکی از آلام مردم تسکین داده شود.

آغاز چهاردهمین دوره جشنواره حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز ریالی بانک اقتصادنوین

چهاردهمین دوره جشنواره حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز ریالی بانک اقتصاد نوین برگزار می‌شود.

به گزارش قلم اقتصاد به نقل از

روابط عمومی بانک اقتصادنوین، به منظور ترویج سنت پسندیده قرض‌الحسنه، حمایت از امور خیریه، کمک به ازدواج جوانان و ارتقای ظرفیت ارائه تسهیلات قرض‌الحسنه در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی، مجوز برگزاری این جشنواره دریافت شد.

دوره سپرده‌پذیری و محاسبه امتیاز مشتریان، ۱۲ ماهه و از تاریخ ۰۷/ ۲۱/ ۰۷ تا ۱۴۰۴/ ۰۷/ ۲۰/ ۱۴۰۵ خواهد بود. حداقل موجودی سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز ریالی برای شرکت در جشنواره دوره چهاردهم ۲ میلیون ریال است و به ازای هر ۲ میلیون ریال مانده در پایان هر روز، یک امتیاز در نظر گرفته می‌شود. برگزاری جشنواره به صورت متمرکز برنامه‌ریزی شده و قرعه‌کشی جوایز جشنواره، حداکثر تا پایان مهرماه ۱۴۰۵ صورت خواهد پذیرفت. ۲۵ جایزه ۲۵۰ میلیون تومانی، ۲۵ جایزه ۱۵۰ میلیون تومانی و ۲۵ جایزه ۵۰ میلیون تومانی، جوایز ویژه این دوره از جشنواره است و در مجموع به بیش از ۳۰ هزار نفر از شرکت‌کنندگان در جشنواره، جایزه تعلق خواهد گرفت.

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

بانک اقتصادنوین

قلم اقتصاد

<div><div> </div></div>	مدیرمسوول وصاحب امتیاز: مسعود شریعت زاده
<div><div> </div></div>	سردبیر: زهرا کوثر غلامی
<div><div> </div></div>	تحریریه: مهناز برخورداری - هانیه حبیب نژادعربی
<div><div> </div></div>	هادی کوثر غلامی -علیرضا سپهرنیا-امیرعباس طباطبایی
<div><div> </div></div>	نشرانی: تهران -خیابان کارگر شمالی-پلاک ۱۴۴۴
<div><div> </div></div>	طبقه ۳ -واحد ۵
<div><div> </div></div>	سازمان استان ها: ۸۶۰۹۶۲۴۵
<div><div> </div></div>	توزیع : نشر گستر امروز
<div><div> </div></div>	ایمیل : 2۲۲@ghalam.com Ghalam.eghtesad۲۰۲۲@gmail.com
<div><div> </div></div>	www.ghalameghtesadkhabar.com

این نشریه در خرداد ۱۴۰۵

۳۰امی ۲۰۲۶

۱۳دی الحجه ۱۴۴۷.

. شماره ۷۹۳. سال نهم

۴ صفحه ۲۰۰۰۰ تومان.

کاهش پیش‌بینی قیمت نفت برنت برای سال ۲۰۲۶ توسط تحلیلگران بین‌المللی تغییر قطب‌نما از سمت عرضه به سمت تقاضای جهان

دوران طلایی نفت به عنوان «پدرخوانده» اقتصاد جهان به سر آمده است؛ بازارها اکنون با کسب مصونیت در برابر تنش‌ها، واکنشی سرد به شوک‌های ژئوپلیتیک نشان می‌دهند. در شاهکار سینمایی «پدرخوانده»، دن کورلئونه برای اعمال کنترل خود نیازی به فریاد زدن یا تهدید مستقیم نداشت؛ کافی بود با نگاهی آرام و سکوتی سنگین وارد اتاق شود تا رفتار تمام اطرافپانش تغییر کند. ترس واقعی نه در کلمات، بلکه در شهرتی بود که طی سال‌ها انباشته شده بود. اما امروز به نظر می‌رسد بازار جهانی نفت، وضعیت متفاوتی را تجربه می‌کند. برای دهه‌ها، نفت مانند پدرخوانده واقعی اقتصاد جهانی بود؛ کالایی که به محض بروز مشکل در عرضه یا وقوع جنگ در مناطق تولیدکننده، اقتصاد را به کام رکود یا تورم می‌کشاند.

مصونیت در برابر ویروس بحران امروز صحنه رقابت‌ها تغییر کرده است. با وجود تشدید تنش‌های دریایی و تهدیدهای اختلال در عرضه که پیش از این می‌توانست وحشت جهانی ایجاد کند، واکنش‌ها سرد و زودگذر شده است. خیرگزارای روتنر ز گزارش‌های اخیر خود به این نکته اشاره می‌کند که بازار در نتیجه بحران‌های پی‌درپی در حال کسب نوعی مصونیت است. یکی از واضح‌ترین نشانه‌های این تغییر رفتار، واکنش ملایم قیمت‌ها به رویدادهایی است که قبلاً موج‌های صعودی طولانی ایجاد می‌کردند. در واقع، معامله‌گران امروزی توانایی بیشتری در تشخیص مرز میان تیرتاهی احساسی و کاهش واقعی عرضه پیدا کرده‌اند.

بالشتک ایمنی در برابر سقوط

این تغییر ناگهانی رخ نداده است. از سال ۲۰۲۰، معامله‌گران نفت مجموعه‌ای بی‌سابقه از شوک‌ها، از قیمت‌های منفی در ایالات متحده تا تحریم‌های روسیه را تجربه کرده‌اند. فاتح بیرویل، مدیر اجرایی آژانس بین‌المللی انرژی، در گفتگویی با شبکه سی‌ان‌ان تأکید کرده است که وجود یک «بالشتک راحت» از ظرفیت تولید مازاد در سطح جهان، غریزه وحشت روانی را از بازار حذف کرده است. به گفته این مقام

ایران با ذخایر عظیم گاز و موقعیت ترانزیتی ممتاز، می‌تواند با توسعه زیرساخت، سوآپ انرژی و تنوع‌بخشی به مسیرها، به سزتون امنیت انرژی منطقه بدل شود.

امنیت انرژی در جهان امروز دیگر فقط به معنای دسترسی به منابع نفت و گاز نیست، بلکه به توانایی کشورها در حفظ جریان پایدار، مطمئن و مقرون‌به‌صرفه انرژی نیز وابسته است. در این چارچوب، کشورهایی که همزمان از منابع غنی، زیرساخت مناسب و موقعیت جغرافیایی راهبردی برخوردارند، نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل‌دهی به نظم انرژی منطقه‌ای دارند. ایران یکی از مهم‌ترین این کشورهاست؛ کشوری که هم از بزرگ‌ترین دارندگان ذخایر گاز طبیعی جهان به شمار می‌رود و هم در نقطه اتصال چند حوزه مهم تولید و مصرف انرژی قرار گرفته است. جایگاه جغرافیایی ایران، آن را به حلقه‌ای مهم میان خلیج فارس، آسیای مرکزی، قفقاز، شبه‌قاره هند و بازارهای غرب آسیا تبدیل کرده است. این موقعیت به ایران امکان می‌دهد که نه‌تنها به‌عنوان تولیدکننده، بلکه به‌عنوان مسیر انتقال و بازریگر تنظیم‌کننده جریان گاز در منطقه ایفای نقش کند. اهمیت این نقش زمانی بیشتر روشن می‌شود که بدانیم امنیت انرژی منطقه‌ای، بیش از هر زمان دیگر، به تنوع مسیرها، کاهش وابستگی به گذرگاه‌های محدود و شکل‌گیری شبکه‌های چندمسیره نیاز دارد.

به گزارش خبرنگار مهر، از این منظر، ایران صرفاً یک کشور دارای منابع زیرزمینی نیست، بلکه می‌تواند بخشی از راه‌حل منطقه برای عبور از نااطمنانی‌های عرضه و تقویت پایداری انتقال انرژی باشد. هرچه مسیرهای انتقال گاز متنوع‌تر و زیرساخت‌های ترانزیتی منعطف‌تر شوند، ریسک اختلال در عرضه کاهش می‌یابد و بازارهای مصرف با اطمینان بیشتری برنامهریزی می‌کنند. در چنین شرایطی، مسیر ایران می‌تواند به یکی از عناصر کلیدی در تضمین ثبات عرضه گاز در منطقه تبدیل شود.

مزیت راهبردی ایران در انتقال پایدار گاز

یکی از مهم‌ترین دلایلی که ایران را به بازیگری مؤثر در امنیت انرژی منطقه بدل می‌کند، موقعیت راهبردی آن در نقش انتقال انرژی است. بسیاری از کشورهای تولیدکننده گاز در پیرامون ایران قرار دارند و در مقابل، بازارهای مهم مصرف نیز در دسترس مسیرهای عبوری از ایران هستند.

آژانس بین‌المللی انرژی: رکورد ۱۰ ساله سرمایه‌گذاری گازی در ۲۰۲۶ شکسته می‌شود

آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) اعلام کرد سرمایه‌گذاری جهانی در پروژه‌های گاز طبیعی امسال بیش از ۱۰ درصد افزایش یافته و به ۳۳۰ میلیارد دلار خواهد رسید که بالاترین سطح در ۱۰ سال گذشته است و در مقابل، هزینه‌های بالادستی نفت برای سومین سال متوالی کاهش می‌یابد.

در حالی که بازارهای جهانی انرژی به دلیل جنگ تحمیلی علیه ایران که ترافیک نفتکش‌ها را از طریق تنگه هرمز متوقف کرده و باعث توقف تولید در سراسر خاورمیانه شده است، همچنان مختل هستند، شرکت‌ها در حال تسریع سرمایه‌گذاری در سایر مناطق جغرافیایی و افزایش هزینه‌ها در انرژی‌های تجدیدپذیر، گاز طبیعی مایع (ال‌ان‌جی) و زغال سنگ برای تقویت امنیت عرضه هستند. فاتح بیرویل، مدیر آژانس بین‌المللی انرژی، در بیانیه‌ای گفت: ما در حال حاضر شاهد تلاش‌های فزاینده‌ای از سوی کشورهای تولیدکننده و مصرف‌کننده برای تنوع‌بخشی به مسیرهای تجاری و منابع انرژی هستیم.

طبق گزارش سرمایه‌گذاری جهانی انرژی آژانس بین‌المللی انرژی در سال ۲۰۲۶، جریان سرمایه به بخش انرژی با وجود اختلالات خاورمیانه، در سال ۲۰۲۶ با پنج درصد رشد، به ۳۰۴ تریلیون دلار خواهد رسید و ۲.۲ تریلیون دلار به انرژی‌های تجدیدپذیر، ذخیره‌سازی انرژی، شبکه‌های برق و سوخت‌های کم‌آلاینده اختصاص خواهد یافت. اما کمتر از ۵۰۰ میلیارد دلار در عرضه نفت سرمایه‌گذاری خواهد شد. در این بین، رشد گاز طبیعی عمدتاً از پروژه‌های ال‌ان‌جی آمریکا ناشی می‌شود، اما بحران فعلی، واردکنندگان آسیایی را در مورد وابستگی به گاز محتاط کرده است.

این ویژگی سبب می‌شود که ایران قابلیت ایفای نقش در هر دو سوی زنجیره انرژی، یعنی تولید و ترانزیت، را داشته باشد. مسیر ایران در بسیاری از موارد می‌تواند از لحاظ جغرافیایی کوتاه‌تر، اقتصادی‌تر و عملیاتی‌تر از گزینه‌های جایگزین باشد. کوتاه‌تر بودن مسیر به‌معنای کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری، نگهداری و مدیریت شبکه است. افزون بر این، هرچه طول مسیر کمتر و مسیر انتقال مستقیم‌تر باشد، احتمال بروز اختلال‌های فنی و هزینه‌های ناشی از افت فشار یا تعمیرات نیز کاهش می‌یابد. در نتیجه، استفاده از ظرفیت ترانزیتی ایران می‌تواند هم برای صادرکنندگان و هم برای مصرف‌کنندگان گاز، صرفه اقتصادی و امنیتی به همراه داشته باشد.

ایران همچنین از این ظرفیت برخوردار است که به یک هاب منطقه‌ای گاز تبدیل شود. هاب انرژی بودن به این معناست که یک کشور فقط محل عبور خط لوله نباشد، بلکه بتواند مدیریت ورودی، خروجی، تنظیم فشار، توزیع منطقه‌ای و حتی مبادله انرژی را بر عهده بگیرد. چنین جایگاهی، ایران را از یک مسیر صرفاً جغرافیایی به یک بازیگر تعیین‌کننده در تعادل عرضه و تقاضای منطقه ارتقا می‌دهد.

از سوی دیگر، حضور ایران در معادلات انتقال گاز می‌تواند به کاهش تمرکز جغرافیایی کمک کند. در منطقه‌ای که برخی از گذرگاه‌های انرژی به دلایل سیاسی، امنیتی یا فنی در معرض ریسک قرار دارند، ایجاد مسیرهای مکمل از طریق ایران می‌تواند شبکه انتقال را مقاوم‌تر کند. این مقاومت شبکه‌ای یکی از پایه‌های اصلی امنیت انرژی است؛ زیرا هر اندازه گزینه‌های جایگزین بیشتر باشد، امکان تداوم عرضه در شرایط بحرانی نیز افزایش می‌یابد.

زیرساخت، سوآپ و تنوع مسیر؛ سه رکن پایداری انتقال

برای آنکه مسیر ایران واقعاً بتواند انتقال پایدار گاز را تضمین کند، برخورداری از موقعیت جغرافیایی به‌تنهایی کافی نیست. این نقش نیازمند مجموعه‌ای از الزامات زیرساختی، مدیریتی و منطقه‌ای است که در کنار هم امکان شکل‌گیری یک شبکه قابل اتکا را فراهم می‌کنند. نخستین رکن، توسعه و نوسازی زیرساخت‌های انتقال است. خطوط لوله داخلی، ایستگاه‌های تقویت فشار، مراکز کنترل هوشمند، سامانه‌های پایش مستمر و تأسیسات ذخیره‌سازی، همه

اجزایی هستند که پایداری انتقال را ممکن می‌سازند.

وجود ظرفیت مازاد در شبکه انتقال، یکی از پیش‌شرط‌های مهم امنیت عرضه است. اگر یک خط یا یک بخش از شبکه با اختلال روبه‌رو شود، شبکه باید امکان جبران و انتقال بار به مسیرهای دیگر را داشته باشد. این همان مفهومی است که در نظام‌های انرژی پیشرفته با عنوان تاب‌آوری زیرساخت شناخته می‌شود. ایران با تقویت این تاب‌آوری می‌تواند نه‌تنها نیاز داخلی خود را با ثبات بیشتری مدیریت کند، بلکه در عرصه منطقه‌ای نیز به شریک قابل اعتمادتری تبدیل شود.

رکن دوم، استفاده از سازوکار سوآپ گاز است. سوآپ از مهم‌ترین ابزارهایی است که می‌تواند نقش ایران را در امنیت انرژی منطقه پررنگ‌تر کند. در این مدل، ایران گاز را در یک نقطه مرزی دریافت می‌کند و معادل آن را در نقطه‌ای دیگر به طرف مقصد تحویل می‌دهد. این الگو، بدون نیاز به طی همه مسیرهای طولانی، امکان انتقال مؤثر و کم‌هزینه‌تر را فراهم می‌سازد. در واقع، سوآپ راهی برای بهره‌گیری هوشمندانه از شبکه داخلی ایران در خدمت تجارت منطقه‌ای گاز است.

مزیت دیگر سوآپ این است که به کشورهای همسایه امکان می‌دهد بدون سرمایه‌گذاری‌های سنگین و زمان‌بر برای ایجاد مسیرهای کاملاً جدید، از ظرفیت موجود ایران بهره‌مند شوند. این موضوع به‌ویژه در شرایطی که منطقه با تحولات سریع در تقاضای انرژی و نوسان‌های ژئوپلیتیکی روبه‌روست، اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. هرچه دسترسی به سازوکارهای انعطاف‌پذیرتر بیشتر باشد، امکان حفظ جریان پایدار انرژی نیز افزایش می‌یابد.

رکن سوم، تنوع‌بخشی به مسیرهای انتقال است. در جهان امروز، اتکای بیش از حد به یک مسیر یا یک گلوگاه انرژی، ریسک بزرگی برای مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان به‌همراه دارد. هر بحران سیاسی، حادثه طبیعی، اقدام خرابکارانه یا نقص فنی می‌تواند عرضه را مختل کند و آثار اقتصادی گسترده‌ای بر جای بگذارد. که در نظام‌های انرژی پیشرفته با عنوان تاب‌آوری انرژی منطقه، می‌تواند بخشی از ایران با تقویت این تاب‌آوری می‌تواند نه‌تنها نیاز داخلی خود را با ثبات بیشتری مدیریت کند، بلکه در عرصه منطقه‌ای نیز به شریک قابل اعتمادتری تبدیل شود.

رکن دوم، استفاده از سازوکار سوآپ گاز است. سوآپ از مهم‌ترین ابزارهایی است که می‌تواند نقش ایران را در امنیت انرژی منطقه پررنگ‌تر کند.

نقش‌آفرینی مؤثر ایران در امنیت انرژی منطقه، علاوه بر مزیت‌های طبیعی و جغرافیایی، به مجموعه‌ای از سیاست‌گذاری‌های دقیق و پایدار نیاز دارد. نخستین الزام در این مسیر، توسعه زیرساخت‌های فنی و نوسازی شبکه انتقال گاز است. زیرساختی که فرسوده، تک‌مسیره یا کم‌ظرفیت باشد، نمی‌تواند نقش یک گذرگاه مطمئن منطقه‌ای را ایفا کند. بنابراین افزایش ظرفیت خطوط لوله، تقویت ایستگاه‌های فشار، توسعه مخازن ذخیره‌سازی و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین مدیریت شبکه باید در اولویت قرار گیرد.

الزام دوم، ایجاد چارچوب‌های اقتصادی و قراردادی شفاف و قابل اتکاست. امنیت انرژی فقط با لوله و تأسیسات به دست نمی‌آید؛ بازارها و شرکای منطقه‌ای نیاز دارند مطمئن باشند که توافق‌ها پایدار، تعرفه‌ها رقابتی و فرایندهای اجرایی روشن و پیش‌بینی‌پذیر است. هرچه محیط حقوقی و اقتصادی برای همکاری‌های انرژی شفاف‌تر باشد، احتمال جذب سرمایه و شکل‌گیری

نقش ایران در تضمین امنیت انرژی منطقه با مسیر پایدار انتقال گاز

قراردادهای بلندمدت نیز بیشتر خواهد شد.

سومین الزام، تقویت همکاری‌های منطقه‌ای و اعتمادسازی میان بازیگران است. انرژی، حوزه‌ای صرفاً فنی نیست؛ بلکه به‌شدت تحت تأثیر روابط میان دولت‌ها و سطح همکاری‌های چندجانبه قرار دارد. ایران برای تبدیل‌شدن به هاب گازی منطقه باید بتواند با کشورهای همسایه و شرکای بالقوه خود، سازوکارهایی پایدار برای گفت‌وگو، حل اختلاف و تضمین تداوم همکاری ایجاد کند. بدون این سطح از اعتماد، حتی بهترین موقعیت جغرافیایی نیز به‌تنهایی کافی نخواهد بود.

در کنار این موارد، دیپلماسی انرژی اهمیت ویژه‌ای دارد. دیپلماسی انرژی به معنای استفاده از ظرفیت منابع، مسیرها و زیرساخت‌ها برای ایجاد پیوندهای بلندمدت اقتصادی و منطقه‌ای است. هرچه این پیوندها عمیق‌تر و گسترده‌تر شوند، منافع مشترک بیشتری برای کشورها ایجاد می‌شود و در نتیجه، انگیزه حفظ ثبات و استمرار همکاری نیز تقویت خواهد شد. ایران در صورت بهره‌گیری صحیح از این ابزار، می‌تواند از موقعیت جغرافیایی خود به‌عنوان مزیتی برای گسترش همکاری‌های منطقه‌ای استفاده کند.

در نهایت، باید توجه داشت که امنیت انرژی منطقه در آینده بیش از گذشته به ساختارهای شبکه‌ای وابسته خواهد بود. در چنین ساختاری، کشورهایی اهمیت بیشتری پیدا می‌کنند که بتوانند هم تأمین‌کننده باشند، هم مسیر عبور فراهم کنند و هم امکان تنظیم و مدیریت جریان انرژی را در مقیاس منطقه‌ای در اختیار داشته باشند. ایران از معدود کشورهایی است که این سه ظرفیت را به‌طور هم‌زمان در اختیار دارد.

بنابراین اگر توسعه زیرساخت، تنوع مسیرها، گسترش سوآپ، شفافیت قراردادی و همکاری منطقه‌ای به‌صورت هماهنگ دنبال شود، ایران می‌تواند از یک بازیگر مهم انرژی به یکی از پایه‌های اصلی امنیت انرژی منطقه تبدیل شود. در آن صورت، مسیر ایران تنها یک گذرگاه برای انتقال گاز نخواهد بود، بلکه به بخشی از معماری ثبات و تاب‌آوری انرژی در منطقه بدل خواهد شد؛ معماری‌ای که برای پاسخ به نیازهای رو به رشد بازارهای منطقه‌ای، بیش از هر زمان دیگر ضروری به نظر می‌رسد.